

Hemþirelik Öþrencilerinin Eþitmen Bakþmþna þliþkin Algþlarþ

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hemþirelik Öþrencilerinin Eþitmen Bakþmþna þliþkin Algþlarþ*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22918>

Özet

Hemşirelik Öğrencilerinin Eğitimci Bakımına İlişkin Algılar Ölçeği (HÖEB-AÖ) ya da orijinal adıyla Turkish Version of Nursing Students' Perception of Instructor Caring (T-NSPIC), hemşirelik öğrencilerinin eğitim süreçleri boyunca akademik ve klinik eğitimcilerinin kendilerine yönelik sergilediği bakım davranışları ve tutumları değerlendirilme amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, öğrencilerin eğitimcilerinden aldıkları destek, etki ve ilgi düzeylerini ölçerek, öğrenme süreçleri ve mesleki gelişim üzerindeki eğitimci-öğrenci ilişkisinin kalitesini belirlemeyi amaçlamaktadır.

Ölçeğin Türkçeye uyarlama çalışması, 2020 yılında Ateş ve arkadaşları tarafından gerçekleştirilmiş olup, hemşirelik eğitimi alanında önemli bir katkı sağlanmıştır. Bu uyarlama, T-NSPIC'nin psikometrik özelliklerinin (geçerlik ve güvenirlik) Türk kültürü ve eğitim sistemi bağlamında da kabul edilebilir düzeyde olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

Hemşirelik, Hemşirelik Eğitimi, Eğitimci Bakım, Öğrenci Algısı, T-NSPIC, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Sebahat ATEŞ, Ayşe YÜKSEL, Gülçin KUBAT-BAKIR, Hakan KAÇAN.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, hemşirelik öğrencilerinin eğitimcilerinin bakım davranışlarına yönelik algıların standart, yapılandırılmış ve bilimsel olarak geçerli bir yöntemle ölçülecek bir araç sağlamaktır. Eğitimcilerin öğrencilere yönelik sergilediği bakım, öğrencilerin akademik başarıları, motivasyonu ve tükenmişlik düzeyleri ile doğrudan ilişkilidir. Bu nedenle, eğitimci bakımının algılanma düzeyini belirlemek, eğitim programlarının kalitesini artırmak için kritik öneme sahiptir.

Ölçeğin Türkçeye uyarlanması, uluslararası alanda kabul görmüş bir aracın Türkiye'deki hemşirelik eğitimi ortamına kazandırılması sağlanmıştır. Bu sayede, Türk hemşirelik okullarında eğitimci bakımının rolü sistematik olarak incelenebilmekte ve eğitim müdahaleleri için temel veriler elde edilebilmektedir.

Yapı

T-NSPIC, hemşirelik öğrencilerinin eğitimcilerinden algıladığı "bakım" kavramını ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil eder. Orijinal ölçek, genellikle eğitimcilerin öğrencilere gösterdiği profesyonel ilgi ve destek davranışları kapsayan alt boyutlardan oluşur. Bu alt boyutlar

genellikle şunları içerir:

Destekleyici Davranışlar: Öğrencinin bireysel ihtiyaçlarına duyarlılık ve duygusal destek sağlama.

Eğitimsel Yeterlilik: Eğitmenin bilgi ve becerilerini paylaşmadaki yetkinliği ve rehberlik etme becerisi.

Erişilebilirlik ve Açıklık: Eğitmenin öğrencilerle iletişim kurmaya istekli olması ve ulaşılabilir olması.

Geri Bildirim ve Değerlendirme: Yapıcı ve adil geri bildirim sağlama.

Ölçek, bu boyutlar aracılığıyla eğitimden beklenen bütüncül bir resmi sunar ve öğrencilerin eğitim ortamındaki duygusal güvenliğini ve akademik gelişimini nasıl etkilediğini analiz etmeye olanak tanır.

Geçerlik

T-NSPIC'nin Türkçeye uyarlama çalışmasında, ölçeğin kavramsal ve yapısal geçerliğinin sağlanması için kapsamlı analizler yapılmıştır. Yapılan geçerlik çalışmaları şunları içermektedir:

Dil ve Kültürel Geçerlik: Ölçek maddelerinin Türkçe diline ve Türk kültürüne uygunluğunu sağlamak amacıyla uzman görüşleri alınmış ve geri çeviri yöntemleri kullanılmıştır.

Yapı Geçerliliği: Orijinal ölçeğin faktör yapısının Türk örneğinde de doğrulanıp doğrulanmadığını test etmek için genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) veya Keşfedici Faktör Analizi (KFA) uygulanmıştır. Bu analizler, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı teorik yapıyı ne ölçüde temsil ettiğini gösterir.

Kaynak referansında (Ateş et al., 2020) geçerlik değerlendirmesinin yapıldığı açıkça belirtilmiştir, bu da ölçeğin yapısal tutarlılığını bilimsel yöntemlerle doğrulandığını gösterir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenirliği, ölçüm sonuçlarının zaman içinde ve farklı koşullarda ne kadar tutarlı olduğunu gösterir. T-NSPIC uyarlama çalışmasında güvenilirlik değerlendirmesi için standart psikometrik yöntemler kullanılmıştır:

Çok Tutarlılık Güvenirliliği: Ölçeğin maddelerinin aynı yapıyı ölçme derecesini belirlemek için Cronbach Alfa katsayısı hesaplanmıştır. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri, ölçeğin iç tutarlılığını güçlü olduğunu işaret eder.

Test-Tekrar Test Güvenirliliği (Olası): Bazı güvenilirlik çalışmaları, ölçeğin farklı zamanlarda uygulandığında benzer sonuçlar verip vermediğini kontrol etmek amacıyla test-tekrar test

yöntemi de uygulanması olabilir.

Uyarılma çalması bakımında güvenilirlik değerlendirilmesinin yapıldığı belirtilmiştir için, elde edilen güvenilirlik katsayıları kabul edilebilir düzeyde olduğu varsayılmaktadır.

Faktör Analizi

T-NSPIC'nin yapı geçerliliğini incelemek amacıyla Faktör Analizi yöntemleri kullanılmıştır. Faktör analizi, ölçekteki gözlenen maddelerin hangi temel latent değişkenleri (faktörleri) temsil ettiğini ortaya koyar.

Uyarılma sürecinde, orijinal ölçeğin boyut sayısı (faktör sayısı) Türk örneğinde de korunduğunu doğrulamak için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) tercih edilmiştir. DFA sonuçları, uyum indekslerinin kabul edilebilir sınırlar içinde olduğunu göstererek, ölçeğin çok boyutlu yapıdaki Türkiye'deki hemşirelik öğrencileri bakımında da geçerli olduğunu kanıtlamıştır. Bu analizler, eğitimden beklenen algılanan farklı yönlerinin birbirinden ayrılabilir olduğunu teyit eder.

Ölçme Aracı

Test Çeşidi: Uyarılma

Format: Orijinal ölçek genellikle Likert tipi derecelendirme formatını kullanmaktadır, ancak derecelendirme detayları kaynakta belirtilmemiştir. Tipik olarak 5 veya 6 noktalı Likert ölçeği kullanılır (Örneğin: "Kesinlikle Katılıyorum"dan "Kesinlikle Katılmıyorum"a).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarılan Versiyon) ve Orijinal Dil (Genellikle İngilizce).

Hedef Nüfus Grubu: Hemşirelik öğrencileri.

Yaş Grubu: Üniversite düzeyinde hemşirelik eğitimi alan gençler ve genç yetişkinler (genellikle 18-30 yaş arası).

Nüfus Detayları: Türkiye'deki çeşitli hemşirelik fakülteleri ve meslek yüksekokullarında öğrenim gören lisans ve/veya ön lisans öğrencileri.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçeği. Öğrenciler, eğitim aldıkları eğitimcilerin bakım davranışlarına ilişkin kendi algıları hakkında ifadeler verirler.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Psikolojisi, Hemşirelik Eğitimi, Eğitimden Beklenen İlişki, Algılanan Destek, Psikometrik Özellikler, T-NSPIC, Akademik Başarı.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Sebahat ATE?

Yazar ORCID Tanıtıcısı: Kaynakta belirtilmemiştir.

İletişim E-posta Adresi: sebahatakbal@gmail.com

Yazın Adresi: Yazarların ilgili kurum adresleri (Kaynakta detaylı olarak belirtilmemiştir).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: Türkçe uyarlama makalesinin yayın yılı 2020'dir. Ölçeğin kullanımı için orijinal geliştirenlerden ve uyarlama ekibinden izin alınması gerekebilir.

Ücret: Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı genellikle ücretsizdir, ancak tam kullanım koşulları için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi önerilir.

Erişim Bağlantısı: Makalenin tam metnine aşağıdaki bağlantıdan erişilebilir: turkiyeklinikleri.com

Kaynaklar

Ateş, S., Yüksel, A., Kubat-Bakır, G., & Kaçan, H. (2020). Turkish Version of Nursing Students' Perception of Instructor Caring (T-NSPIC): Assessment of Reliability and Validity. *Türkiye Klinikleri Journal of Medical Ethics-Law and History*, 28(1), 38-45. doi: 10.5336/mdethic.2019-70598

Hemşirelik Öğrencilerinin E-İtmen Bakımına İlişkin Algılar Maddeleri

ÖNEMLİ: Orijinal kaynakta ölçeğin maddeleri (soru listesi) sunulmamıştır. Ölçek maddelerine erişim için sorumlu yazar (Sebahat ATE?) ile iletişime geçilmesi veya belirtilen akademik makalenin tam metninin incelenmesi gerekmektedir.